

Podľa zistení nižších súdov sumy, ktoré obžalovaný B. v jednotlivých inkriminovaných prípadoch prijal, ani v jednom prípade neboly nižšie ako 150 Kč, vo dvoch prípadoch však presahovaly 4.000 Kč. Z okolností, že tieto sumy byly sobrané tak, že jednotlivci platili po 10—45 Kč za jutro, nemožno vyvodzovať, že išlo o prospech nepatrný, lebo úhrnná suma v každom z jednotlivých inkriminovaných prípadov bola tak značná, že nemožno hovoriť o nepatrnom prospechu. Nemýlili sa preto nižšie súdy, keď činy obžalovaného kvalifikovaly ako šesťnásobný prečin podľa § 3, odst. 1 zák. čís. 178/1924 Sb. z. a n.

Čís. 5857.

Členové sborů uniformované stráže bezpečnosti jsou oprávněni vykonávati službu jen v policejním obvodu policejního úřadu (policejního ředitelství), k němuž jsou služebně přiděleni.

Zakročuje-li tedy člen sboru stráže bezpečnosti mimo policejní obvod policejního úřadu, k němuž je služebně přidělen, z důvodu trestného činu spáchaného mimo tento obvod, nejde o »výkon služby« podle § 81 tr. zák.

Užije-li však v takovém případě osoba podezřelá z trestného činu vůči členu sboru stráže bezpečnosti proti ní zakročujícimu skutečného násilí nebo vyhrůžky ublížením na těle, na svobodě, na cti nebo na majetku, aby zmařila své zadržení a odevzdání vrchnosti, dopouští se zločinu podle § 98 tr. zák.

(Rozh. ze dne 22. března 1937, Zm I 1376/36.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaných A. a B. do rozsudku krajského soudu, pokud směřovala proti odsuzujícímu výroku pro zločin podle §§ 81, 82 tr. z., zrušil napadený rozsudek v tomto výroku jako zmatečný a v důsledku toho též ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících a uznal obžalované vinými, že dne 17. srpna 1936 v X. učinili skutečné násilí M., aby ho přinutili k opominutí, čímž spáchali zločin veřejného násilí vydíráním podle § 98 a) tr. z.

Z d ů v o d ů:

Podle skutkových zjištění napadeného rozsudku vyvolali oba obžalovaní v hostinci v X. výtržnost, při níž obžalovaný A. házel po hostech pivními sklenicemi a pivními podnosy, pročež byli oba vytlačeni z hostince. Proti nim zakročil policejní nadstrážník M., člen sboru pražské stráže bezpečnosti, který zastihl B., jak se dobýval do hostince maje v ruce klacek. B. neuposlechl výzvy nadstrážníka M., aby s ním šel na policejní strážnici, nýbrž mával kusem dřeva a strčil do nadstrážníka, až strážník upadl. Při tom mu pomáhal obžalovaný A., který hrozil nadstrážníku ulomeným tágem a uhodil ho několikrát do prsou. Když obžalovaný B. vytáhl nůž na nadstrážníka M., ležícího na zemi, byl udeřen nadstrážníkem N., který přišel k výstupu, šavlí do ruky, a nato předveden

na strážnici. V tomto zjištěném ději shledal nalézací soud skutkovou podstatu zločinu veřejného násilí podle § 81 tr. z., vyloučiv, že obžalovaní spáchali čin v úplném opilství (§ 2 c) tr. z.). — — —

Zmateční stížnost obou obžalovaných napadá výrok, jímž byli uznáni vinnými zločinem podle § 81 tr. z., namítajíc, že nadstrážník M. nebyl oprávněn zakročit v hostinci O. v X., ježto jde o místo, ležící mimo obvod hlavního města Prahy a tudíž mimo obvod policejního ředitelství v Praze. Touto námitkou popírají stěžovatelé, že se násilné vztažení ruky na osobu jmenovanou v § 68 tr. z. stalo při »výkonu její služby«.

Napadený rozsudek obíraje se touto právní námitkou, neshledal ji důvodnou, neboť podle jeho názoru byl nadstrážník M. oprávněn zakročit i v četnickém obvodu, ježto povaha služby četnické a policejní je stejná.

Závěru nalézacího soudu o oprávnění nadstrážníka M. zakročit i mimo obvod policejního ředitelství pražského nelze však přisvědčiti.

Podle místodržitelské vyhlášky čis. 142/1850 z. z. vztahuje se působnost policejního úřadu na policejní obvod; obvodem tím je zpravidla obvod místa, kde je sídlo policejního úřadu; pokud se má jeho působnost vztahovati za obvod tohoto místa, má to býti ustanoveno zvláštními nařízeními. Obvod policejního ředitelství pražského rozšířen byl podle § 13 zákona čis. 114/1920 Sb. z. a n. na obvod sjednocené obce Pražské; nařízením čis. 222/1926 Sb. z. a n. byl upraven obsah oprávnění policejního ředitelství v tomto obvodě. S tím je ve shodě i nařízení čis. 51/1936 Sb. z. a n., podle něhož (§ 1 cit. nař.) státní policejní úřady jsou povoleny vykonávati svá oprávnění ve svém správním obvodu.

Z toho je zřejmé, že členové sborů uniformované stráže bezpečnosti jsou oprávněni vykonávati službu jen v policejním obvodu policejního úřadu, k němuž jsou služebně přiděleni. Ježto dům čp. 48 v X., v němž je hostinec O., leží mimo obvod policejního ředitelství v Praze, stalo se zakročení nadstrážníka M. v případě, o nějž jde, jakož i trestný čin, pro nějž zakročoval, mimo obvod jemu přikázaný. Je proto zmateční stížnosti obou obžalovaných přisvědčiti, že v souzeném případě nešlo o »výkon služby« podle § 81 tr. z.

Přes to však nelze již z tohoto důvodu — jež zmateční stížnost uplatňuje s hlediska § 281, čis. 9. a) tr. ř. — obžalované zprostiti, neboť bylo uvážiti, zda jejich čin, jak byl zjištěn nalézacím soudem, neuplatňuje skutkovou podstatu jiného trestného činu, nanejvýš zločinu podle § 98 a) tr. z.

Osobu podezřelou z trestného činu, který je stíhán z povinnosti úřední, smí kdokoli zadržeti za tím účelem, aby ji odevzdal příslušné vrchnosti (rozh. čis. 3677 Sb. n. s.). Užije-li osoba podezřelá z trestného činu skutečného násilí (násilí fyzické) nebo vyhrůžky ublížením na těle, na svobodě, na cti nebo na majetku (násilí psychické), aby zmařila své zadržení a odevzdání vrchnosti, dopouští se zločinu podle § 98 tr. z. Těto ochrany požívá jako každý jiný občan samozřejmě i člen sboru stráže bezpečnosti, zakročuje-li mimo policejní obvod policejního úřadu, k němuž je služebně přidělen, z důvodu trestného činu, spáchaného mimo tento obvod, a nejde-li tudíž — jak shora dovozeno — o »výkon služby« podle § 81 tr. z.

V souzeném případě vyvolali oba obžalovaní výtržnost v hostinské místnosti, při čemž házel A. sklenicemi a pivními podnosy po hostech; když byli oba vytlačeni z hostince, pokračovali ve výtržnosti před hostincem a B. se dobýval zpět do hostince, maje v ruce klacek. Z těchto skutečností, zjištěných nalézacím soudem, je zřejmé, že B. podporoval A. v jeho trestné činnosti, což vyplývá i z toho, že podle výpovědi svědků oba obžalovaní vyhrožovali hostinskému a číšníkovi, že je odpraví (zabijí). Zakročil-li tudíž nadstrážník M. proti B., chtěje ho předvésti na policejní strážnici, a použili-li oba obžalovaní proti tomu skutečného násilí za tím účelem, aby přinutili nadstrážníka M., aby upustil od zadržení B., je touto činností obou obžalovaných naplněna skutková podstata zločinu podle § 98 a) tr. z., kdyžtě podle zjištění prvního soudu skutečně vykonané násilí — spočívající v tom, že B. strčil do M., až M. upadl, a vytáhl na něho nůž, a A. udeřil ho do prsou hroze mu zlomeným tágem — dosáhlo stupně, požadovaného tímto zákonným předpisem.

Jelikož pak skutkovými zjištěními napadeného rozsudku jsou kryty i náležitosti subjektivní stránky skutkové podstaty zločinu podle § 98 tr. z., vyžadující pachatelův úmysl bezprávně vynutiti násilím na někom, aby něco konal neb opominul, nebylo překážky, aby nejvyšší soud nerozhodl hned ve věci samé, a to tím spíše, že nevyšly najevo okolnosti, poukazující k tomu, že se obžalovaní pokládali za oprávněny násilím překaziti svoje předvedení z důvodu trestné činnosti rozsudkem zjištěné.

Popřela-li tudíž zmateční stížnost v souzeném případě s hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., že šlo o výkon služby podle § 81 tr. z., sluší jí přisvědčiti toliko potud, že skutek obžalovaným za vinu kladený byl nesprávným výkladem zákona uvažován podle trestního zákona, který se k němu nevztahoval (§ 281, čís. 10 tr. ř.). Bylo proto zmateční stížnosti v rozsahu tohoto důvodu zmatečnosti vyhověti jako odůvodněné a uznati, jak se stalo.

Čís. 5858.

Žádal-li jen obhájce, ohlásiv opravný prostředek proti rozsudku, aby mu byl doručen opis rozsudku, a obžalovaný se připojil k prohlášení obhájcovu o opravném prostředku, opis rozsudku však pro sebe nežádal, jest počítati lhůtu k provedení důvodů opravného prostředku i pro obžalovaného ode dne doručení opisu rozsudku obhájci.

(Rozh. ze dne 22. března 1937, Zm IV 79/37.)

Nejvyšší soud, přezkoumaj trestní věc proti obžalovanému pro zločin navádění ke křivému svědectví, odmítl provedení zmateční stížnosti obžalovaného jako opožděné.

Z d ů v o d ů:

Obžalovaný a obhájce ohlásili zmateční stížnost bez bližšího označení a provedení zmateční stížnosti podal jen obžalovaný.

Na odvolacím hlavním líčení byl přítomen obžalovaný se svým zvoleným obhájcem; po vyhlášení rozsudku odvolacího soudu obhájce ohlásil